

Izloži razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostolpna peti-
vrstica K 1'80, osmrtinice
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2'50; večkrat objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna šte. stane
60 vinarjev.

Naročnine: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame je za
list so poštnine prosile.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6 L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Žična pregraja — presekana!

Dne 23. decembra je Clemenceau v zbornici ves razburjen naglašal, da Francija ne bo z Rusijo nikdar sklenila miru. Antanta bo ogradila Rusijo s pregrajo iz bodoče žice, dokler ne bo boljševizem zatrt. Od te napovedi »vojne do zmage« je minul komaj dober mesec dni. Toda že je bodoča žica, za katero naj bi bila sovjetska Rusija, vsled pomanjkanja na industrijskih produktih in sirovinah prisiljena kapitulirati, skozinsko presekana! Vrhovni svet je pritrdil, da Anglija, Francija in Italija sklenejo gospodarsko pogodbo z veliko zvezo ruskih kmečkih združenj: Antantne dežele hočejo dobavljati ruskim poljedelskim združenjem industrijske proizvode, katere rusko kmetstvo nujno potrebuje, in zanje prejemati pridatke ruskega poljedelstva. Ta sklep vrhovnega sveta pomeni popolni prelom blokade, razglašene nad Rusijo, pomeni, da se je antanta odrekla svojemu težkemu, groznemu bojnemu sredstvu proti sovjetski Rusiji ter četudi še ni miru z Rusijo, vendar prvi korak k miru.

Ruske kmečke zdruge so še mlade organizacije. Najprej in najmočnejše in najbolj samostojno se je razvilo kmečko združeno gibanje v Sibiriji. Zahodna Sibirija je bila pred vojno zelo goste preprežena z mlekarstvenimi organizacijami, ki so organizirale izvoz sibirskega surovega masla v Evropo; in tem mlekarstvenim združenjem so se priključile tudi poljedelske zdruge v evropski Rusiji. — Kreditne zdruge, ki so v vseh deželah podlaga kmečke združne organizacije, se niso razvile v Rusiji organizacij iz kmetstva samega, temveč so bile ustanovljene po revoluciji leta 1905. od državne birokracije. Te zdruge, z že pred vojno nad 1 milijon broječimi članicami, niso bile v resnici mnogo več kot birokratično upravljane podružnice državne banke. Pač pa se je popolnoma samostojno razvila druga veja ruskega združnega gibanja. Neznaten razvoj ruske trgovine je vzbudil v ruskem kmetstvu zelo močno potrebo po organizaciji konsumna. Tako je konsumno združništvo za rusko kmetstvo doseglo večji pomen, kakor za kmete drugih dežel. Že pred vojno je Zemstvo ustanovilo kmečka konsumna društva v velikem številu; v času protirevolucije so socialisti (revolucionarji in trudoviki), ker niso smeli voditi odprte politične propagande, organizirali ta konsumna društva, da dosežejo vpliv na kmetstvo. Kmetstva konsumna društva so nazadnje preskrbeli kmetom nakup industrijskih produktov vseh vrst: vsepovsod na

so začela tudi organizirati razpečanje pridelkov kmečkega poljedelstva.

Revolucija leta 1917. je pospešila razvoj kmetkega združništva. V prvi dobi revolucije je bilo to najmočnejša opora desnega krila revolucionarnih socialistov in zunanjega desnega krila »revolucionarne demokracije«; še na demokratični konferenci, nekaj tednov pred padcem Kerenskijeve vlade, so bila baš ta krila ruskega delavskega gibanja, ki so ščitila vladno večino pred boljševiki in menševiki. Po zmagi boljševikov so prišli v težke konflikte s sovjetsko vlado, ki je razvstila njihovo centralo v Moskvi in zaprla urad. Ko pa je osmi sovjetski kongres v Moskvi meseca marca 1919. leta sklenil poskus mobilizacije »vseh kmetov« proti imovitejšim kmetom — kar se na ni posrečilo — in ko je končno boljševiška vlada sklenila s »kmeti srednje premožnosti« svoj mir, se je razmerje sovjetske vlade do združenj znatno izboljšalo. Potreba ruske vasi po industrijskih produktih je dala kmetstvom konsumnim združenjem mogočen pomen in večala njihovo privlačnost. Rastle so vsepovsod hitro in obsežno danes gotovo velik del stomilionskega ruskega ljudstva.

To so organizacije, s katerimi skuša antanta urediti trgovinske zveze. Morosov in Solmenov, s katerima se je angleška vlada pogajala in sta se sedaj podala v Pariz, nista boljševiki, temveč socialna-revolucionarja. Antantne vlade hočejo na zunanji kazati, da počelo vzpostaviti normalne odnose s samo sovjetsko vlado, temveč z gospodarsko, od demokratske, sovjetski diktaturi naposledne stranke vodene organizacije. Toda to ni ravno poglavitno in odločilno. Če dobi ruski kmet sploh samo industrijske proizvode, katere se ne izdeluje v Rusiji, iz inozemstva, če dobi najprej zopet kose, srpe, orodje in stroje, obleko in obuvila v nakup, potem bo ekonomski položaj sovjetske republike izdatno izboljšal in z njim tudi politična oblast sovjeto znatno trdnjeje. In istočasno bo tudi deštvo, da je ententa blokada, katero je razširila nad Rusijo, ravno sedaj, po mogočnih zmagah rdeče armade odpravila, od vsega ruskega naroda razumljeno v logičnem smislu, da je to velika zmaga, velik triumf proletarske republike!

Armade Kolčaka, Djenikina in Judenica so uničene. Kako hoče ententa nadaljevati vojno proti Rusiji? Ona lahko ukaže Poljski, Litavski in Litvinski, da naj gredo zopet v boj proti sovjetski republiki. Toda Litav-

ci in Litvinci so zelo nezanesljivi vazali; pri zadnjih bojih pri Dünaburgu sta dva litavska polka prešla kratkoma k rdeči armadi. Poljska je pa vsled vojne utrjena in gospodarsko razrušena; njeni delavci v mestih in na deželi se upirajo protirevolucionarni vojni, ki je le v korist antantnega kapitala; njeni patriloti se boje za prihodnost dežele, ki bi se, zasidrana kakor je med Nemčijo in Rusijo, torej med dvema tako močnejšima sosedoma, s protirevolucionarno vojno, istočasno sprla z obema. Z ozirom na vse to si vpraša sedaj antanta, če ni pametnejše, končati naposled z vojno. V njenih lastnih deželah, v Angliji pred vsem, zahtevajo mnogi miru; predvsem delavci, kateri simpatizirajo z Rusijo; obrtniki, ki komaj čakajo prilike, da bi mogli prazni ruski trg napolniti s svojim blagom; ekonomski, ki razumejo, da ni zopetna vzpostavitev evropskega gospodarstva mogoča, dokler ostane vse plodono, na naravnih zakladih tako bogato in tako obširno ozemlje med Minskom in Wladivostokom izločeno iz svetovnega gospodarstva. Celo imperialisti, ki v največjem strahu gledajo, kako se odposlanci sovjetske republike bratijo s Turki, Perzi, Afganistanci itd. v skupni vojni v svrhu osvoboditve izpod angleškega imperija. Tako misli sedaj Anglija in Italija resno na mir in Francija se mora pri tem udati. Antanta

pošilja sicer preteča svoje vojne ladje v Črno morje ter obliubila od boljševiškega navalu ogroženim mladim republikam: Georgiji, Armeniji in Azerbejdžanu svojo pomoč; toda istočasno sklepa trgovske zveze z ruskimi organizacijami in se pogaja z Litvinci glede iznosa ravnih ujetnikov. Tako se isti časni kretji in pripravlja mirovna pogajanja! In če istočasno sovjetska vlada omili teror, odpravi smrtno kazen, ne znači to samo, da se čuti dovolj trdno, da more znanja močna sredstva odpraviti, ampak tudi, da podpira priprave zahoda po mirovnih pogajanjih, da pospeši z eno besedo — mir.

To so dobra predznamenja za proletarijat vseh dežel. Kajti če se sklene mir, če mora antanta končati vojno, ne da bi mogla uničiti proletarske diktature, potem ne bo samo omogočena zamena blaga med velikimi rodovitnimi ravninami vzhoda z zapadom Evrope in s tem pospešena gospodarska vzpostavitev sveta, marveč bo obenem tudi delovala misel, da se je socialistična republika v boju proti svetovni antantini oblasti obdržala, moč socializma se bo s tem po vsem svetu močno ojačila. Reakcija, v katero se je zadnje mesece tako zelo verjelo, se je izločevala: pripravljala se nova doba velike svetovne revolucije.

Pismo iz Berlina.

(Od našega poročevalca.)

1. februarja 1920.

Naj ne pozabim končno na gledališče in zabavišča. Vsak večer si poiščem kotiček danes v tem, jutri v onem gledališču. — V snlošnem je vse tako, kot na Dunaju, v Pragi in v podobnih mestih.

Opera v tzv. »Opernhausu« je vedno razprodana in je v to gledališče res težko priti. Posetil sem predstavo znane Wagnerjeve opere »Meistersinger von Nürnberg«, ki je trajala od 5. ure popoldne do 10. zvečer. Malo dolgo, ali vseeno sem bil zadovoljen. Tudi »Evangelmann« me je zelo zanimal. »Schauspielhaus« predstavlja največ klasike. — Prav zanimivi sta gledališči »Trianon« in »Residenz«. Oba stojita na visoki umetniški višini. — V »Trianonu« sem videl med drugimi zelo lepo prizoritev. »Maskerade« Ludovika Fulde. V tem gledališču igrajo znani igralci Evgen Bura, Pavel Bildt, Falkenstein in drugi. Gledališča, kakor so »Komödienhaus«, »Berliner Theater«, »Wallnertheater«, »Centraltheater« itd., se pečajo s tzv. »Schlager«-sezono. Dalejo sicer tako

elegantno in fino uprizorjene predstave, služijo na večino le temu namenu, da se pozabavaš in pošteno nasmeješ. Tako je n. pr. opereta »Sic« tako groteskno-neumna in navno smešna, da se smeješ in ne veš, ali sebi ali onim, ki so vso to neumnost priredili in jo igrajo. Isto je s »Fräulein Puck«, »Sibyl«, »Ballnacht«. Vse to je brez vsake umetniške vrednosti. Ljudje seveda se trgaajo za prostore. Publika se smeje, ploska in ploska. — Te hedaste igre se ponavljajo dan za dnevom. Takih gledališč je v Berlinu več kot deset, K boljšim se prištevajo, gledališča »Lessing«, »Schiller« in »Thalia«.

Posebnost, ki datira še le od leta 1919, je tzv. »Grosses Schauspielhaus«, ki igra prvič v sezoni 1919-20. To gledal. je ustanovil znani Max Reinhardt, vodja berlinskega »Deutsches Theater« in »Kammerspiele«, v prostorih nekdanjega velikega cirka. Leta 1910. je uprizoril v Münchnu »Kralja Edipa« in takrat mu je prišlo na misel, da bi za klasične igre zgradil posebno, za to primerno gle-

dališče. Ko sem prvič prišel v to klasično gledališče, sem bil prijetno presenečen. To je pravcati stari amfiteater, preurejen po modernih arhitekturnih. Pozornica je v sredi, okrog in okrog pa so sedeži. Igralci prihajajo na pozornico iz uihoda pod sedeži ali iz raznih vrat; kadar je gledališče temno, svetlobni efekti pri uprizoritvah so v tem gledališču izredni. Tu ni nikakih posebnih kulis, nego je vse urejeno po vzorcu odrov Seksoirvihi dram. Videl sem Eskilovo »Orestido«. V prvem dejanju je pozornica priprost dvor grške domačije, za drugo in tretje dejanje pa se pozornica zavrti in nova scenerija se tu. V omenjeni tragediji igra vloga Oresta znani Moisi.

Meni predstava sicer ni posebno ugajala, ker si Oresta povsem drugače predstavljam, vendar pa me je zadovoljila. Priznati moram, da je »Das Grosse Schauspielhaus« res posebnost svoje vrste. Predstavi pristojuje lahko nad 4000 oseb. Vodstvo gledališča je ob priliki otvoritve izdalo knjigo, v kateri razlagajo razni umetniki vrednost in pomen tega Reinhardtovega gledališča.

Berlin ima poleg vsega tega tudi več manjših »intimnih« gledališč. Posebno lepo je »Schall und Rauch«, Razume se, da ne manjka tudi velikih zabavišč, ki so vse, kar hočeš: gledališče in cirks. Dunajčan ima Ronacherja, Berlin pa svoj »Wintergarten«...

Kino-gledališče je v Berlinu zelo veliko. Omenjam le kino »Sportpalast«, ki je baše največje kino-gledališče na svetu. Drugi zelo lepi kino-gledališči sta »Lichtspielhaus« in »Admiralspalast«. Kino in kabareti, to so stvari, ki jih ljudje največ posejajo.

Tudi Berlin se zabava, kakor vsa velika druga mesta. Na Silvestrov večer — ne bom se zlagal — je bilo samo v Friedrichstrasse en četrti milijona pijanih. Na eni strani trezen Berlin, ki ve kaj hoče, na drugi pa ta Silvestrova noč... Človek res ne ve, ali sanja ali gleda resnico...

Pismo iz Amerike.

Chicago. 22. jan. 1920.

Vsemu slovenskemu delavstvu!

Kakor izprevidimo iz poročil, ki jih dobivamo ameriški Slovenci iz naše ožje domovine, je slovensko delavstvo v zadnjih časih uprizorilo že mnogo stavk in je doseglo tudi že prav lepe uspehe. Kakor čujemo, se pa nahaja med slovenskim delavstvom še prav mnogo takih, ki se v svoji nezavednosti še vedno prište-

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dalle.)

Doslej še nisem bil v družinskem stanovanju, v tel edini sobi, v kateri so domovali noč in dan vsi, mož, žena, oče žene in četrto otrok. Dekla je bila v kuhinji, kjer je tudi spala ponoči; poln neprijetnih čustev, sem se približal durim in potkal: nihče ni odgovoril, vendar pa sem razločil notri glasove.

Mož ni zinil besede, ko sem vstopil, še mojemu pozdravu ni odgovoril; ozrl se je samo ravnodušno vame, ko da ga prav nič ne brigam. Sicer je sedel tam in igral karte s človekom, ki sem ga bil že videl pri skladiščih, nosačem, ki so ga klicali za »Tarčo«. Zadať v posteli je ležalo majhno dete in kramljalo s sabo; stari mož, oče gospodinj, pa je sedel ves sklonjen v vase na klopi, narejeni za posteljo, z glavo sklonjen nad rokami, ko da so ga bolela prsa ali želodec. Lasti so mu bili malone čisto beli in ko je sedel tako sklonjen vase, je bil videti kakor plavicec, ki striže z ušesi po nečem.

»Prišel sem žalibog, da bi vas prosil za nočjo prenočišča tu dol,« sem dejal možu.

»Ali je moja žena tu rekla?« je vprašal,

»Da; nek drug potnik je vzel moio sobo.« Na to ni mož ničesar odvrnil in se je naprej ukvarjal s kartami.

Tako je sedel ta človek dan na dan in igral karte z vsakim poljubnim, ki je prišel k njemu v sobo, igral za prazen nič, samo da zabije čas in da ima nekaj v rokah. Drugega ni prav nič delal, gibal se je samo toliko, kolikor so mu dopuščali njegovi leni udje, dočim je nekova žena dirjala po stopnicah gorindoli, pozorna in skrbna na vse plati in se na vso moč trudila, da je privabila goste v hišo. Tudi z nosači in postreščki je stopila v zvezo, ki jim je plačevala izvestno nagrado za vsakega novega gosta, ki so ga pripeljali, in često je ponudila tem nosačem tudi prenočišče. Tokrat ji je »Tarča« privedel novega gosta.

V sobo je prišlo par otrok, dvoje malih deklic z upalimi, mozollastimi otroškimi obrazki; bile ste zares bedno oblečeni. Tik nato je vstopila tudi gospodinja. Vprašal sem jo, kje me namerava prenočiti in odvrnila mi je kratko, da lahko ležim z drugimi kar tu v sobi, ali zunal v predsobi na klopi, čisto kakor se mi poljubi. Dočim mi je to odgovorila, je stopala po izbi semintja, se ukvarjala z različnimi rečmi, ki jih je urejala in me pri tem niti pogledala ni.

Spričo njenega odgovora sem se zrušil vase, stal zraven vrat in se napravil kolikor možno majhnega; se delal, ko da sem pač zadovoljen, da prepustim svojo sobo za eno noč

drugemu in si namenoma nadel prijazno lice, da bi je ne razlezel in da bi nemara ne bil povsem spoden iz hiše. Delal sem: »Ah da, se bo že stvar kako uredila!« in obmolknil.

Še vedno je letala po sobi.

Sicer na vam moram povedati, da mi ni pogodi, imeti na hrani in stanovanju ljudi, ki ne plačajo,« je rekla. »In to sem vam že enkrat povedala.«

»Da, toda draga moja, saj gre vendar samo za par dni, dokler ne bo moj članek dovršen.« sem odgovoril, »potem vam rad dam še pet kron povrhu.«

Toda očitvidno ni verovala v moj članek, to sem lahko opazil. In jaz se nisem mogel delati ponosnega in zapustiti hišo, samo ker sem bil malce užaljen; vedel sem, kaj me čaka, ako bi odšel.

Minilo le nekaj dni.

Bival sem spodaj pri družini, ker je bilo v predsobi, kjer ni bilo peči, premraz; tudi ponoči sem spal v sobi na tleh. Tuji pomorščak je še vedno stanoval v moji sobi in se le zdelo, da se sploh ne bo tako kmalu izselil.

Krog poldne je prišla gospodinja in pripovedovala, da je za cel mesec plačal vnaprej; sicer pa da hoče napraviti mornariški izpit, predno odpotuje; zato je bival v mestu. Poslušal sem vse to in umel tedaj, da je moja soba za vedno izgubljena.

Šel sem v predsobo in sedel; ako bi mi sploh bila dodeljena sreča, da bi mogel kaj napisati, bi to moralo biti tu zunal, kjer je bilo tiho. S svojo alegorijo se nisem več pečal; oplodila me je nova misel, zasnoval sem novsem izvrsten načrt: hotel sem napisati enodejanko, dramo »Znamenje križa«, snov iz srednjega veka. Zlasti sem si bil že vse izmislil, kar se je tikalo glavne osebe, krasne, fanatične vlačuge, ki je grešila v templu, ne iz slabosti in ne iz poželjenja, marveč iz sovraštva do neba; grešila je ob vznožju altarja, iz vzvišene nega prezira do neba.

Bil sem vedno bolj navdušen za ta fik, čim bolj je mineval čas. Nazadnje je stal pred mojim pogledom, vsekakor je živel in trpel in ravno tako, kot sem io hotel izdelati. Njeno telo bi moralo biti pomanjkljivo odbijajoče, visoko, zelo suho in malce temno in kadar bi stopala, bi se morale videti ob slehernem koraku nje dolge noge skozi obleko; tudi velika, vstran stoječa ušesa bi morala imeti. Skratka, ne smela bi biti nič za pogled, komaj da znosna. Kar me je na nji zanimalo, je bila njena čudovita brezstidnost, ta obupana, nakopičena mera premišljenih grehov, ki jih je storila. Prav res sem se vse preveč pečal z njo; lobjanja se mi je kar naravnost razširjala vsled te spadne podobne človeškega bitja. Celi dve uri sem prekinjeno pisal to svojo dramo.

(Dalle prih.)

vajo k meščanskim strankam in se silijo med meščansko frakcijo. To je res hudo, pa tudi zelo žalostno dejstvo, da se ta del slovenskega delavstva še vedno ne zaveda pravega svetovnega položaja. Skrajni čas bi že bil, da se ti zapeljani ločijo enkrat za vselej od meščanskih strank in se pridružijo socijalni demokraciji, v kateri je edino mogoča povoljna rešitev delavskega problema. Slovenska frakcija je bila vedno tisti bič, ki je tepel delavstvo, tako da se ti grehi še vedno maščujejo nad celim narodom. Če hočete resnično demokracijo, če iščete svobodo, potem stran od buržoaznih strank! Strnite se v socijalistično stranko, delujte za narodno osamosvojevanje na demokracijskih principih, delujte za federativno jugoslovansko republiko in ne za državno obliko, ki je zasloba samo za gotove sloje.

Zastopnika jugoslovanskega delavstva na delavski mednarodni konferenci v Washingtonu se vrne v domovino dne 28. januarja. Podrobnosti o delu delavske konference boste izvedeli iz njihovih lastnih poročil. Zato se v to stvar ne bom spuščal. Povedal bi rad le še nekaj o

splošnem položaju Združenih držav ameriških. Razmere namreč niso vedle take, kakor so bile še pred leti. Predvsem je nastala velika draginja. Kapitalisti napolnijo vse svoje sile, da bi delavstvo še nadalje vzdržali v temi in nezavednosti. V to svrhu izdajajo ogromne vsote in so začeli tudi že s političnimi preganjanji. Toda ameriško delavstvo se zaveda svojega sedanega položaja in trumoma zapiše nazadnjaške stranke in si ustanavlja svoje lastne politične organizacije. Letos, ko se vrše predsedniške volitve, t. j. glavne volitve v ameriški parlament, se pričakuje velikega preobrata. Strojovne organizacije so se namreč strnile s farmarskimi (kmečskimi) organizacijami v mogočno politično organizacijo. In če volijo samo delavske kandidati, potem je delavstvo na konju in razmere se bodo hitro izboljšale. Toda treba je še počakati.

Ameriško slovensko delavstvo se zelo zanima za pokret slovenskega socijalističnega delavstva v domovini in mu želi mnogo, mnogo uspehov v njegovem boju proti kapitalističnemu družabnemu redu.

Živel mednarodni socijalizem!

Dr. Francé Goršič:

Prvo leto našega pravosodstva.

(Daje.)

Ugovorjeno je, da sta obdolženca izustila inkriminirane besede v hiši ob javni cesti v pritlični sobi in ob odprtih oknih.¹⁾ Po prepričanju vzključnega sodišča je bila nedvomno tedaj podana možnost, da slišijo žalitve tudi ljudje, prihajajoči po cesti ter ljudje iz sosednjih hiš, zlasti ker so se te žalitve zgodile pri belem dnevu in na zelo prometnem kraju.²⁾ (Taka objektivna možnost pa v zmlu zakona zadostuje, čeprav je dejanska slišala besede samo ena oseba.³⁾ To tembolj v danem slučaju, ker je ravnokar zapuščal sobo pri razpravi omenjeni prodajalec krtač in je slišala vpitje tudi na drugi strani ceste pri svoji hiši stojiča ženska, kar dokazuje, da sta obdolženca zelo glasno govorila.⁴⁾ Dalje je očitnik, da obtožitelj ne plača nikjer stano-

vanja in da ni ničvreden, subsumirati pod § 496. k. z., žaljivki »hribovec« in »baraba« pod § 496. k. z. ter nikakor ne gre, vzeti te žalitve skupaj kot celoto in jih tako kvalificirati za prestopok pod § 491. k. z., kakor navaja to prvi sodnik v razlogih. Vsebinsko ne tvorijo ene žalitve in je žaljivki »hribovec« in »baraba« izustil samo drugoženec.⁵⁾ Tako se glasi ta sodba. Ta dva obsojenca sem zaradi troškov nasprotnega odvetnika zasliševal isti dan, ko sem zaslišal obtožitelja v prvem primeru, takrat ko sem gledal v tla. Jadikovala sta, da je takozvani najemnik vdrl v stanovanje in se v njem kar menil nič tebi nič udobno etabliral. Eden upravnik hiše,

da je po zakonu? Ne. Sedaj pa še nekaj! Utemeljevanje pod a) in b) je čisto navadna preocenitev dejanstev. Da je krtačar sobo zapuščal, to je projekcija tega dokaznega, brezspornega dejstva, da je bil že poprej odšel. Ženska, ki je baje stala pri svoji hiši in vpitje poslušala, ni bila zaslišana. Vzključno sodišče operira z dokazom, ki ga ni doznal! Prvi sodnik je storil drugače. On je zapisal, da žena obtožitelja trdi, da je sosedja slišala le vpitje, besed da ni razumela. To je porabil za oceno. Popolnoma pravilno. Vzključno sodišče pa reč raztegne in proclira: ženska je slišala. Kaj pa potem, če te ženske sploh ni ali če ni bila tam? — Končno še to. Ali sta v tem zmlu dve različni objektivni zmožnosti, od katerih je ena suha ali vulgaris, druga pa »tem boljša« ali kvalificirana? Ne, gospodje, k večjemu to je dokazano, da sta obdolžena v zasebni sobi vpričo enega svedoka glasno govorila, in to, da so bila okna odprta. Nov prestopok ali paragraf ste zamislili, čigar učin bi se glasil: glasno govoriti v zasebni sobi »ob belem dnevu tik prometne ceste ob odprtih oknih« je kaznivo, kadar je žalilo za tega, ki ž njim v sobi govori!

⁶⁾ To je hudo dehteča cvetlica z leh naše pojmovne jurisprudence. Pri nas še odgo ne pojde brz nie, ker so višji sodniki dobri vrtnarji za to reč.

drugi le — tega brat, sta snela okna, da bi izgnala kukavico iz gnezda. Toda izgubila sta posestno pravdo in plačala odvetnika. Sedaj da naj plačata še denarni kazni in zopet odvetnika samo zaradi besed? Za najemnika da naj tožita? Ne, ne upata si tega, saj vse pravde izgubita. Niti odpovedala mu ne bosta, temu vragu. Kukavica je v gnezdu, tako je. Ali bo Amerikanec zija, ko pride domov! Če nama svetujete, da toživa za najemnino, mislite dobro z nama, ker veva, da ste pošteni sodnik. Toda sodbe hodijo nekam gor! ... Tam pa midva vse izgubiva. —

Zares, takim primerom, kakor sta gori rečena dva, se zakon ne prilega. Prav pravi Fuchs. Obe ti sodbi je izrekel isti senat in tisti senat, ki daje tiste imenitne »opomnje«, o katerih sem govoril pod naslovom »O skrbi za pravosodje« v poprejšnjem poglavju. Taki so učitelji, ki svojim podrejenecem sapo zapirajo. Naj povem še to, da smo obe sodbi, prvo gožansko in drugo domžalsko, dobili z isto pošto. In seveda z »opomnjami«, ne quid detrimenti capiat moj kazenski sodnik, kateremu so, čeprav jih on brez dvojbe mnogo nadkriljuje, oponesli to in ono. Ali ni znamenito to nadzorovanje jurisdikcije, da ne zajde pravica s pota? Ta senat ne uči samo z besedami. Z zgledi uči ta vrhovna instanca v prestopkih.

Fuchs ima dolgo vrsto primerov spandavskih sodb. Od naših sta zadosti dve. Nekoliko drugačni sta od spandavskih. Bistveno se razlikujeta od njih. Uvajata nekaj čisto novega česar pojmovna in čustvena jurisprudence dosihod nista poznali: sodbo doseči po projekciji stvarnih dejanstev. Čez in pod črto dokazane resnice dela ta metoda s fantazijo in s potvarjanjem, skače pa iz nad in izpod črte tako spretno in okretno, da se ob črto samo čisto nič ne obrsne. Ob črto resnice namreč. Ko posežeš po jednu sodbo, loviš zaman in vidiš, da le v sredi votlo, okoli ga pa nič ni. Bojim se, da mi Fuchs zameri zaradi imena, ki je iz njegove nomenklature. Toda višnjanskih teh sodb ne morem imenovati, ker bi se zameril višnji gori in njenemu nekrievemu sodišču. Tertium comparationis projekcije na senco — pravice bi bil sicer zelo zapeljiv. Zato naj to reč pustim.

Posebne omenke le vredna divota našega sodnega jezika. Kako lepo se bere, da zahteva zahteva in da priča priča! Kake pestre obrate stresajo iz rokava! Menda koncipirajo po nemški in koncepte prevajajo v slovensčino. Naturam s expellat furca, tamen usque recurret. Zlasti je naravnost grozno, da menijo, da se pravi prav: »obdolženec se obsoja«, »obdolženec se oprasča« ali celo, da se »ga« obsoja ali oprasča. To da je slovenski v novi dobi našega sodstva nikogar več ne obsodijo niti ne oprostje, ampak le obsojajo in oprasčajo, pardon tudi oprasčajo vsakterega, ki je obtožen (»obtoževan« ni v rabi). Tako se mi zdi, kakor da vidim kozla v jezikovnem zelniku, bi rekel Fran Levstik.

(Konec prih.)

Najbolj zanimiv in vsebinsko popoln je dnevnik

„Naprej“

ki zagovarja in brani izkoriščenega proti izsesovalcu. Zatorej, delavci in delavke, proč z meščanskimi listi!

V Vaše družine spada le delavski list „Naprej“!

ODGOVOR OPOZICIJE.

LDU, Belgrad, 3. Predsednik radikalnega kluba g. Jovanović je danes dopoldne izročil predsedniku parlamenta dr. Pavloviću pismeni odgovor opozicijskega bloka na pismo g. Davidovića. V odgovoru zahteva opozicijski blok, da se čimprej skliče parlament, ki naj izvede volitve v ustavni odsek, in da se otvori pogajanja za sestavo nove koalicijske vlade.

Pristajanje v splitski lukli.

LDU, Split, 3. (DDU.) Mestni poveljnik v Splitu je izdal glede pristajanja ladij naredbo, po kateri se dovoljuje vsem ladjam brez razlike pristajanje podnevi in ponoči v odprtih lukli s pogojem, da imajo mednarodne svetilke.

STAVKA IN IZPOR V ŠVEDSKI KOVINSKI INDUSTRIJI.

Osemurni delavnik je bil na Švedskem z izjemo gotovih delavskih kategorij upeljan s 1. januarjem 1920. Ker so se pa delodajalci upirali plače in akordne cene v razmerju s skrajšanim delovnim časom zboljšati, je prišlo v celotni švedski kovinski industriji do ostrbi sporov. Večina podjetnikov je zavrnila ultimatum delavcev. Vsak trenutek bo začelo stavkati 30.000 delavcev različnih poklicev. Zveza delodajalcev je sklenila izprejeti vse v svojih obratih nastavljene delavce. Ta sklep pa mora še sankcionirati centralna zveza švedskih delodajalcev. V posameznih poklicnih skupinah so se pogajanja že pričela, toda švedska vlada še ni posegla oficijelno vmes.

Prodiranje rdeče armade.

LDU, Nauen, 3. (Brezlično.) »Times« javljajo iz Harbina, da so boljševiki 20 milj od Vladivostoka osvojili Sloansko (?) in Nikolskajev, kjer so bile skranjene zaloge za Vladivostok.

MIR MED RUSIJO IN ESTONSKO PODPISAN.

LDU, Nauen, 3. (Brezlično.) Mir med sovjetsko Rusijo in Estonko je bil podpisan ponoči od nedelje na ponedeljek v Jurjevem.

Poljska bo sprejela mir.

LDU, Nauen, 3. (Brezlično.) Boljševiška mirovna delegacija je izvedela iz Moskve, da je Poljska ustavila priprave za vojno proti sovjetski Rusiji.

Izvoz krompirja iz Poljske zaprt.

LDU, Nauen, 3. (Brezlično.) Z poljske strani se je prepovedal izvoz krompirja iz zasadenih, prej nemških pokrajin, ki so doslej dobavljale največ krompirja Nemcem.

Izročitev vojnih krivcev.

LDU, Nauen, 3. (Brezlično.) Konferenca poslanikov v Parizu je, kakor poroča »Agence Havas«, v ponedeljek določila imenik vojnih krivcev, ki jih mora izročiti Nemčija imenik bo prejkone v tork oddan Lersnerju. Krivci se morajo v roku treh tednov izročiti zavezniškemu sodišču v Parizu. General Hamilton je posredoval proti zahtevani izročitvi vojnega maršala Liman von Sandersa.

Influenca v Gorenji Slezi.

LDU, Vratislava, 3. (DunkU.) Kakor poroča »Schlesische Zeitung« se pojavlja influenza v Gorenji Slezi epidemij podobno. V nekaterih krajih morajo veliko število mrličev le z velikimi težavami pokopati.

Nesreča v zraku.

LDU, Berlin, 3. (DunkU.) Zvečer je padlo blizu mesta Dessau letalo s štirimi osebami iz velike višine. Vsi so bili takoj mrtvi.

Notranje ministrstvo in ruski vojni ataše.

Ruski carizem podpramo!

Iz Zagreba smo prejeli naslednjo informacijo o stikih notranjega ministrstva z ruskimi reakcionarnimi zastopniki. Takozvani ruski vojni ataše v Belgradu deluje in nadzira vse v Jugoslaviji bivajoče ruske vojake in oficirje. Po nastopu reakcionarne vlade v Budimpešti se je zateklo v Jugoslavijo tudi mnogo Rusov-Ukrajincev, ki so bili pristaši Lenina. V Budimpešti so bili zastopniki Leninovih idej. Da se izognejo belemu terorju, so prišli na jugoslovanska tla, kjer jih pa preganja notranje ministrstvo skupno z ruskimi reakcionarci. Ruski vojni ataše je podal o teh Rusih obširna poročila, je interveniral pri notranjem ministru ter poudarjal, da so posebno poplavili večja mesta, kakor Zagreb. Baje je odredeno, da so vse te ruske boljševike in komuniste internirani v Valjevu.

Proti takemu početju carističnega ruskega atašaja v naši državi moramo najodločnejše protestirati. Sramota za jugoslovansko državo, da se poslužuje policijske službe črnih ruskih reakcionarcev, ki povzroči izvrševanje svoje caristične poslaniško delo na stroške naše države! Za invalide in reveže ni denarija, za caristične lenuhe in ribarje ne pa ga ne manjka! V delovanje ruskega atašaja v Belgradu bomo še drugače posvetili. Ne poznamo poslanikov, ki zastopajo blviš zločinski caristični sistem. Vse naše poslance vabimo, da stopijo rusko-mu atašaju na prste. Zanj ni mesta v Jugoslaviji!

Novice.

Kolekovane čehoslovaške novčanice za 100 in 1000 kron zruče dne 28. februarja veljavnost.

Omejitve prodaje ali zakupa hotelov in penzionatov določa v Čehoslovaški sedaj uveljavljen zakon.

Poročila o smrti prof. dr. Hynka, rektorja bratislavske univerzitet, ne odgovarjajo istini. Oboleli je pa pred 14 dnevi za špansko boleznijo. To v toliko, ker je prof. Hynek odličen strokovnjak.

Ljudsko glasovanje v Gor. Slezi 19. februarja? »Der Neue Tag« javlja iz Varšave, da je bilo po nekem brezličnem sporočilu iz Lyona določeno ljudsko glasovanje v Gorenji Slezi definitivno na 19. februarja.

Armenija svobodna država, Zvezne države so sklenile priznati armensko državo. Glavno mesto je Erivan.

Uvedba krušnih kart v Parizu. »Petit Parisien« naznanja, da se bo zopet uvedla krušna karta ter da se bo stopnjevale povišala cena kruha, tako da bo stal kilogram kruha v Parizu 85 centimov, v departementih pa 90 centimov.

Gorka zima. Letošnja zima nas je presenetila. Vreme je v splošnem zelo toplo. Občutnega mraza še nismo imeli, medtem pa je že večkrat deževalo. Najbolj čudno pa je, da v tem času, ko bi morala biti zima najhujša, leno rastejo in prav bujno cveto po dolenskih gričih marjetice in trobentice, kakor da bi bilo sredi

Dr. Jos. C. Oblak:

Krpanova kobila.

(Daje.)

Toda kaj vse to, — ko pa je Cankar spisal tudi »Krpanovo kobilo«. — Le-to mu šteje dr. Tavčar zelo v zlo, ker je »kakor požrešen lev« raztrgal Govekarja, ki je tedaj pri slovenskem gledališču brez sredstev — krvavi pot potil. In hudobna je bila ta kobila in brcala je nekam sitno okoli sebe. Storil je Govekarju krivico in morda tudi komu drugemu, raztrgal je rodoljube in politike in celo nedolžnega Zajčka. Zato je nihilist. ...

Tudi naš ljubi, visoko cenjeni humorist in satirik Milčinski si je privoščil te vrste ljudi, ki jih misli Ivan Cankar, a nikdo še ni trdil, da je Milčinski — zato duševni nihilist — pač pa, da ima izvrstno pero, da je tudi več kakor dober stilist in da ima tudi — prav! Torej, kar se teh laži-rodoljubov in podobnih »poštenih« mož tiče, — to je poglavje zase, a že dav-

no precej in hvala bogu preboljeno... Toda Cankar ni napadal strank, nego izrodke v istih. Na kateri njivi ne raste tudi plevelj?

Oba sta jih obdelala: Cankar in Milčinski, vsak po svoje — a oba edina o duševni kvaliteti in moralni ceni vseh. Vsak humorist je bolj ali manj hudoben v gotovem pomenu besede. Mora biti. Milčinski se celo zelo! In tudi Cankar ni bil brez humorja. Če pa ni imel tistega bolj površnega humorja, ali — dovtna, pa je imel zato temvečjo porcijo tiste globoke, genijalne satire, ki stoji do zdaj nedosežena v naši in recimo jugoslovanski literaturi.

Cankar je torej zakrivil »Krpanovo kobilo«, razžalil je Govekarja in rodoljube. Konečno je celo umrl in vršil se je njegov znani pokop z ravnimi okoliščinami. — res brez vse njegove krivde; kajti ni zapustil nobene poslednjevoliine naredbe glede tega. ... Vse to skupaj je povzročilo, — in zdaj čujmo nemile in trde besede:

»Obdeli so ta grob z neko soparo in meglo, ki ne dopušča, da bi se človek mogel v lubezni približati tej ošateški gomili.«

Te besede je zapisal dr. Tavčar, pisatelj nežnega cvetja v jeseni. In nam je težko srce. Z njimi se je samega sebe sfizilirail. Oziroma svoje »premišljevanje«. Kar se pripeti v najboljši rodbini najboljšemu človeku. Moj skromni člančič nima pri tem prav nobene »zasluge«, ker laz ubogi David niti s fračo nisem pomeril na — njega. ... Recimo, da jih je napisal dr. Ivan Tavčar — politik, ne pa Emil Leon — umetnik.

V tisti gomili pa spl nevzdrumno spanje mož z belo krizantemo, apostol resnice, lepote in ljubezni, ki jo je iskal in — našel; — v nji je našel mir, katerega je v svojem trnjevem in boja polnem življenju iskal in — ne našel. ...

Kdo je obdal grob Cankarjev s soparo? Kdo se mu ne more približati v čisti ljubezni? Za Boga, pozabimo že vendar enkrat tisti nesrečni incident o priki-

pogreba Cankarjevega! Prosim, — sem pri tem povse neprizadet, ker nisem podpisal tistega — »papirja«. Radi tega pa vendar ne smemo biti krivični Cankarja samemu, ki je na tem povsem nekriv, — v vekov veke!

V ljubezni je dvignila Cankarja na svoj čit mladina, v ljubezni se približujejo vsi ti in oni njegovemu grobu, ker v ljubezni, resnici in lepoti je živel in zmagal in živel bo — kljub Krpanovi kobili, čeprav je bila tako strašno hudobna in požrešna. ...

Kdo je večji Cankar ali Prešeren, to vprašanje prepustimo zgodovini. Ustolam si pa biti mnenja, da je dr. Tavčar storil njegovemu spominu krivico bolj ali manj zavedno, — odgovarjajoč na moj člasek v mislih, da ima skrito ost in kak očitnik naprjen zroči njegov sicer visoko cenjeni osebi kot literatu in človeku. ...

»Podobe iz sanj« iz leta 1917. mu gotovo niso plavale pred očmi, ko je pisal to svoje premišljevanje o Krpanovi kobili.

Pa tega še ne gosti, — vrhu vsega mu še očita:

Imel je trojno prepričanje!

S to svojo tezo je dosegel dr. Tavčar v svojem premišljevanju svoj višek, oziroma — nižino. To je postavil se je na stališče strankarstva. Raz isto hoče Cankarja literat potisniti z najvišjih vrhov, na katerih ga hoče imeti neka »klika in diktatura«, dočim ga on hoče imeti pri sebi bolj v nižini.

Ta teza res ni na višini.

Vem, da mi g. dr. Tavčar tega nikdar ne bo odpustil, toda jaz zajemam iz čistega studenca. Zato ne bom prosil milostne sodbe božje. ...

Kaj bi rekel n. pr. dr. Tavčar, »recijalka« ali kak »diktatorček«? ako bi se drznila kak »literarna opravčeno trditi, da je n. pr. dr. Tavčar svoje prepričanje menjal tedaj, ko je narisal neko premišljevanje o Evharestiji — on, ki je svoičas dopuščal, da se je pisalo v »Narodna o Haecklu in Darwinu, sploh zavr-

Prodaja citre (Chromatische Konzert-Gitarre-Zither), fine, velike, skoraj nove, na 74 strun, brez kasete. Cena 700 K. Kračun, Poljčane.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje poučuje brezplačno. Popravila sprejemajo.

Lastna delavnica.

Pisalni stroji „Adler“.

Kolesa iz prvih tovarov.

Dürkopp, Styria, Waffrad.

Dobro idočo

147

kovačnico

na vodne sile vzamem v najem.

Karl Krančan, kovač

v Tomažovi vasi, pošta Slovenjgradec.

Krojač,

dober delavec za mešano delo,

se sprejme takoj pri tvrtki

J. Arnšek, Hrastnik.

Šteparica se takoj sprejme; plača po dogovoru; poizve se v upr. „Napreja“.

Iščem mojega brata Antona in sestro Marijo, oba v Severni Ameriki (Washington). Ivan Krašna, Ljubljana, Poljanska cesta 54 (Jugoslavija).

Deklica, stara okoli 7 let, zdravih, in že umirih taršev vzamem takoj za svojo. Prijave: Rožna dolina št. 139.

Kupim vsako množino cinka in svinca po najvišjih cenah.

M. Ussar, kleparnica,

Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Marija Tlačar,
= Ljubljana =
Selenburgova ulica.

Tovarniška zaloga
= papirja =
:: in razglednic ::

Priporoča se trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

ZALTA & ŽILIC

Ljubljana, Marije Terezije c. 10

(Gospodarska cesta.)

J. Kelc, krojač za gospode in dame

Maribor, Stolna ulica 5

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, kakor

obleke za gospode, kostume za dame, uniforme itd.

Cene najnižje, postrežba najtočnejša.

Razpis.

164

„Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani“ namerava zgraditi v Ljubljani na stavbišču ob Aleksandrovi cesti nasproti Narodnega gledališča uradno poslojpe in razpisuje v svrhu pridobitve stavbenih načrtov

Javen natečaj

z omejitvijo na udeležbo arhitektov, ki prebivajo v kraljestvu Srbov Hrvatov in Slovencev ali pa prebivajo v inozemstvu, morajo pa biti jugoslovanske narodnosti.

Določa se, da je osnutek v smislu razpisnega programa in pogojev izdelati v skicah v merilu 1:200.

Doba izročitve osnutkov določena je do 12 ure popoldne 31. marca 1920 na naslov: „Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 13“ v zapečatenih ovojih, označenih z geslom v smislu razpisanih pogojev.

V presojevalno komisijo izvoljeni so sledeči:

Ing. A. Klinar, gradb. direktor za Slovenijo, kot predsednik;

Arh. Jan Duffe, mest. gradb. nadsvetnik v. p. kot podpredsednik;

Ing. J. Foerster, profesor obrtne šole, kot član komisije;

Ing. M. Pirnat, dvorni svetnik;

Ing. M. Prelovšek, mest. gradb. nadsvetnik;

Ing. S. Radnai, ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe;

Dr. M. Zarnik, mag. direktor;

vsi stanujoči v Ljubljani.

Za osnutke, ki jih bo presojevalna komisija spoznala za najboljše, so sledeče nagrade:

I darilo v znesku K 10.000.—

II „ „ „ K 6.000.—

III „ „ „ K 4.000. (jugoslov. kr.)

in poleg tega še nadaljne dve nagradi, vsaka po K 2.000 za eventualni nakup dveh osnutkov, katera sicer nista bila odlikovana, vendar pa od presojevalne komisije v nakup priporočena.

Za izgotovitev konkurenčnih osnutkov potrebni pripomočki, razpisni pogoji in drugi podatki se dobivajo pri Trboveljski premogokopni družbi v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 13.

Ljubljana, dne 30. prosinca 1920.

Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana, Knafljeva ulica 13.

Rudniško vodstvo Raihenburg sprejme

MOJSTRA

za izdelovanje opeke s stroj. obratom.

Prednost imajo reflektanti s prakso v tej stroki. Prosilci naj naslove svoje ponudbe neposredoma na zgorajšnje rudniško vodstvo.

175

Kostanjev les kupi vsako množino in plača najv. ceno

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z. o. z. v Mariboru.

Odda se

Velika klet

s posebnim uhom. Poizve se v Sp. Siški, Kauškova ulica 256

124 pri Petru Čare.

L. jugoslov. zlatarska delavnica

A. Fuchs, Ljubljana,

Selenburgova ulica t. 6.

Kupujem staro zlato, srebro,

kakor tudi briljante, demante

po najvišjih dnevnih cenah. Pri-

poročam veliko zalogo zlatnine,

srebrnine, ur, briljantov itd. Po-

pravila in nova dela se šujejo

v lastni delavnici točno in

solidno.

Imamo naprodaj

circa en vagon

jaic

katero oddamo v zabojih

po 1440 komadov (10 gros)

po zmerni ceni.

152

„BALKAN“

tr. š. ed. in kom. del. dr. v

Ljubljani, Dunajska cesta 33.

Iščemo

strugar. mojstre

Ponudbe na

Strojne tovarne in livarne

d. d. v Ljubljani.

109

DR. ALOJZIJ ŠLECHTA

je otvoril po mnogoletnem zdravniškem delovanju v tu- in inozemskih bolnicah zdravniško prakso in ordinira za kirurške in splošne bolezni:

Ljubljana, Dvorni trg 1 (naspr. Narodne kavarne)

od 10. do 12. in od 3. do 4.

162

ZNAMKA

„ITO“

„Sarko“

ZNAMKA

„ITO“

Novo, po sestavi in načinu zdravljenja od vseh dosedanjih mazil bistveno razlikujoče se sredstvo proti srbečici in garjem. Vsaka garnitura, zadostujoča za eno odraslo osebo, sestoji iz „SARKO“ mazila št. 1, „SARKO“ mazila št. 2, „SARKO“ prah za posipanje, in natančnega navodila uporabe. Cena 16 K, po pošti 18 K. Izdeluje in razpošilja: Lekarna pri srebrnem sokolu, Brežice.

46

Ljubljana Rimska c. 16 naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerne cene za vsa izvršena dela jamčim dve leti.

Iščemo

uradnika za zvonarno

kateri naj bi bil glas-

beno izobražen in ne-

koliko poučen v knjigo-

vodstvu.

161

Strojne tovarne in livarne d. d.

v Ljubljani.

Cigaretni papir

sledeče vrste:

Goib, Club, Abadie, Samum

priporoča na debelo:

„Uranus Papirnica“

Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Dober izvežban priden

„Falzer“

za „Falzstrol“ s takojšnjim nad-

stopom se išče:

ALEKS PODVINEC,

tovarna usnja,

171

Radeče pri Zidanem mostu.

Tovarna

Barva

vsakovrstno --

JOS. REICH

Kemično čisti obleke.

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Pere domače perilo (po-

šlje ponje na dom)

Podružnica: v Mariboru

Svetlolika ovratnike, zape-

stnice in sraice.

Gospiska ulica 38.

Mladika v Ptuj sprejme

dve gospodični

za nadzorovanje gojenk pri učenju in v prostem času.

Prednost imajo muzikalične dame, ki bi lahko poučevale

glasovir in takšne, ki so po svojih študijah zmogne, da

pregledujejo naloge učenkam meščanske šole ali nižje

gimnazije. Plača po dogovoru, poleg oskrbe (hrane, sta-

novanja, kurjave in svečave) v zavodu. Nastop takoj.

Išče se tudi oskrbnica za Mladiko v Ptuj. Nastop

174 15. marca 1920.

Zajčje kože

od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah

Ivan Smigovc, Soštani,

izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi

klobuke vseh vrst za kože.

Sprejmeta se dve služkinji prva

kot sobarica druga za vsa hišna

dela, proti dobri hrani in visoki

plači.

163 Ponudbe Emonska c. 8/II.

Glavnica: 200.000.000 kron.

Rezerve okrog 150.000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani,

Prešernova ulica 50 v lastnem poslopiu.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna narotila; sprejem in oskrba depotov z vesno revizijo žrebalnih efektov; samostrežbe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank; krediti in predjmi vsake vrste; inkaso in eskont-menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potovalna kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun, itd.